Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 70-1912)

Originalt emne

Telefonvæsen

Telefonvæsen/Jydsk Telefon-Aktieselskab

Indholdsfortegnelse

1) Byrådsmødet den 18. april 1912
2) Byrådsmødet den 6. juni 1912
3) Byrådsmødet den 19. september 1912

(J. Nr. 70-1912)

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling angaaende Erstatning fra Jydsk Telefon Aktieselskab for Nedlægning af Kabler i Kommunens Gader og Veje:

"Idet Udvalget herved paany fremsender Sagen om den Kommunen tilkommende Erstatning fra Telefonselskabet for Nedlægningen og Tilstedeværelsen af flere Kabler i Kommunens Gader og Veje udover den Gadelængde af 10000 m, om hvilken der i 1904 er afsluttet Overenskomst, skal man erindre om, at Byraadet har tilladt, at Selskabet maatte paabegynde Nedlæggelsen af de nye Kabler, og at der til Afgørelse af Erstatningsspørgsmaalet er udmeldt 2 Skønsmænd nemlig d'Hrr. Fabrikant Vestesen og Overbanemester Jensen.

Den 25. f. M. har Udvalget haft et Møde med Telefonselskabet i Overværelse af

Skønsmændene, paa hvilket der iflg. Udvalgets Forhandlingsprotokol skete følgende:

"Mandag den 25. Marts holdtes efter Indvarsling af Fabrikant Vestesen og Overbanemester Jensen, som vare udmeldte til Skønsmænd i Sagen mellem Aarhus Byraad og A/S Jydsk Telefonselskab, Møde i Byraadssalen. Tilstede vare d'Hrr.

Fabrikant Vestesen,

Overbanemester Jensen,

Bankdirektør Schou,

Grosserer Matzen,

Direktør Kirk,

Murermester Magnus Nielsen,

Pastor Laursen,

Restauratør Jacobsen og Stadsingeniør Jørgensen.

Parterne enedes om følgende:

D. D. er Bestyrelsen for Jydsk Telefonaktieselskab og Udvalget for Brolægning m. m. under Forbehold af Byraadets Approbation enedes om, at Selskabet har Ret til at nedlægge Kabler ler udover de i Kontrakten af 9/4 1904 nævnte 10000 m Gade yderligere

for Aaret 1912 i indtil..... 7000 m Gade

i Aaret 1915 i yderligere indtil . . 4000-

i Aaret 1918 i yderligere indtil . . 4000-

og at have disse Kabler liggende til Koncessionens Udløb i Aaret 1920, mod at Selskabet betaler til Aarhus Byraad ved Overenskomstens Underskrift et Beløb af Kr 6000 kontant.

Den bestaaende Overenskomst forbliver iøvrigt uforandret".

Udvalget skal anbefale Byraadet at godkende ovenstaaende, dog at der til Pkt. III,6 i den nuværende Overenskomst tilføjes følgende: "Paa Telefonselskabets Planer, der fremsendes til Byraadets Approbation, skal være indtegnet samtlige Ledninger i Gaderne, der efter Brolægningsudvalgets Skøn kunne faa Betydning ved Bestemmelse af Telefonledningernes Plads i Gaderne".

Magnus Nielsen forelagde Indstillingen og refererede Sagens Historie. Ved Forhandlingen

havde Selskabets Mænd fastholdt deres Opfattelse af, at Selskabet i Henhold til Koncessionen gennem Ministeriet kunde faa Erstatningen fastsat til en Afgift engang for alle, medens Brolægningsudvalget vedblivende havde fastholdt, at Erstatningen for Nedlæggelsen af ny Kabler ud over de i den gamle Overenskomst omhandlede 10000 m skulde gives ved en aarlig Afgift. Dennes Størrelse havde Taleren tænkt sig ansat til 1000 Kr. Endvidere havde Selskabet hævdet, at det denne Gang nærmest drejede sig om Landeveje, medens Udvalget havde ment, at den overvejende Del af de paagældende Strækninger maatte betragtes som Gader. Ved den i Indstillingen nævnte Sammenkomst, hvor de to udmeldte Mænd, Fabrikant Vestesen og Overbanemester Jensen havde været til Stede, var man da enedes om det nu foreliggende Tilbud. Taleren havde bestemt pointeret, at Byraadet næppe vilde fravige Kravet om en aarlig Afgift, og Taleren kunde da heller ikke se andet, end at man ved Forhandling om Erstatning for ny Kabelnedlægning maatte gaa ud fra den Betragtning, der var gjort gældende i Overenskomsten om de første 10000 m. I sidste Instans skulde imidlertid Ministeriet afgøre, hvilket Princip der skulde raade, og Spørgsmaalet nu var altsaa, om Byraadet vilde gaa ind paa det nu foreliggende Forslag, eller om det ønskede Sagen indanket for Ministeriet.

Formanden foreslog at spørge Ministeriet, hvorvidt man kunde fastholde Kravet om, at Erstatningen skulde fastsættes til en aarlig Afgift, og at man saa lod Spørgsmaalet om Beløbets Størrelse hvile, til man havde faaet Svar. Det vilde være meget uheldigt at fravige Kravet om en aarlig Afgift, da Erstatningen derved sikkert i alle Tilfælde vilde blive større end en Sum engang for alle.

Magnus Nielsen kunde ganske tiltræde Formandens Forslag.

Det vedtoges at rette en Forespørgsel til Ministeriet, hvorvidt Kommunen har retligt Krav paa, at Erstatningen fastsættes til en aarlig Afgift.

Uddrag fra byrådsmødet den 6. juni 1912 - side 4 Til første side

Klik her for at åbne den oprindelige kilde

(J. Nr. 70-1912)

Skrivelse af 22. Maj d. A. fra Jydsk Telefon-Aktieselskab om, at Selskabet ikke vedstaar sit Tilbud om at yde Kommunen 6000 Kr. en Gang for alle for Tilladelse til at nedlægge Kabler

i Kommunens Gader og Veje.

Toges til Efterretning.

(J. Nr. 70-1912)

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling angaaende Sagen om den Kommunen tilkommende Erstatning fra "Jydsk Telefon-Aktieselskab" for Nedlægningen og Tilstedeværelsen af flere Kabler i Kommunens Gader og Veje ud over den Gadelængde af 10000 m, om hvilken der i 1904 blev sluttet Overenskomst: "Idet Udvalget herved paany fremsender Sagen om den Kommunen tilkommende Erstatning fra Telefon Selskabet for Nedlægningen og Tilstedeværelsen af flere Kabler i Kommunens Gader og Veje ud over den Gadelængde af 10000 m, om hvilken der i 1904 sluttedes Overenskomst, skal man herved meddele, hvad der videre er passeret i Sagen efter Byraadets Møde den 11 A d. A., i hvilket det vedtoges at forkaste Brolægningsudvalgets Forslag af 6. s. M. til Overenskomst med Telefon Selskabet, hvilket Forslag gik ud paa, at Selskabet betalte Byraadet 6000 Kr. for Nedlægning af Kabler i en ny Gade- og Vejstrækning paa 15000 Meter.

Mødet paa hvilket der forhandledes mellem Brolægningsudvalgét og Telefon-Selskabet om denne Overenskomst, fandt Sted den 25/3, overværedes af de i Sagen udmeldte Skønsmænd, d'Hr. Overbanemester N. P. Jensen og Fabrikant Vestesen.

Byraadet forkastede som bemærket Brolæglægningsudvalgets Forslag, og det vedtoges at henstille til Ministeriets Afgørelse, om Byraadet i Henbold til Overenskomsten af 1904 maatte være berettiget til en aarlig Afgift istedetfor en Godtgørelse en Gang for alle. Byraadets Skrivelse af 30/4 til Ministeriet vedlægges.

Ministeriet sendte Sagen til Telefon Selskabets Erklæring, og Selskabet tilstillede Byraadet under 22/5 d. A. vedlagte Skrivelse, at det betragtede sit Tilbud om at betale 6600 Kr. en Gang for alle som bortfaldet, "da dette Tilbud blev givet under den Forudsætning, at Byraadsudvalget vilde anbefale det til Byraadet, og Byraadet vilde modtage det uden Indvendinger", og der tilføjedes: "Vi maa herefter meddele, at vi betaler, hvad vi er pligtige

til i Henhold til Loven og ikke mere".

Byraadet modtog derefter under 23/7 d. A. Skrivelse fra Stiftamtet, hvori meddeltes, at Ministeriet under 20. s. M. havde tilskrevet Amtet, at "efter at Ministeriet havde indhentet Erklæringer fra bemeldte Selskab og Telegrafdirektøren, maatte man anse det rejste Spørgstmaal som henhørende under Domstolene, hvorfor man ikke saa sig istand til at foretage videre i Sagen". Fra sin juridiske Konsulent, Sagfører S. Winge, har Udvalget under 2% d. A. modtaget Skrivelse, hvori tilraades, "saafremt man ønsker at undgaa Retssag, at Sagen paany forelægges Ministeriet med Anmodning om at fastsætte Størrelsen af den aarlige Afgift, bilagt med Oplysninger om i hvilke Gader, Veje eller Pladser samt i hvilke Længder Selskabet ønsker Tilladelse til Kabelnedlægning, saaledes at Ministeriet derved bliver sat i Stand til i Realiteten at afgøre Sagen".

Ved privat Forespørgsel har man faaet den Opfattelse, at Ministeriet ikke vilde være uvillig til, saafremt begge Parter ønsker det, at afgive bindende Kendelse.

Udvalget har da atter forelagt sin juridiske Konsulent, Sagfører S. Winge, Sagen. I Skrivelsen af 29/8 d. A. udtaler han, »at Spørgsmaalet er nu, om Kommunen lægger saa megen Vægt paa at faa Betalingen fastsat ved en aarlig Afgift, at Kommunen vil tage en Retssag herpaa; thi dette er den eneste Udvej. Vil man ikke gaa denne Vej, bliver der tilbage at faa Erstatningen fastsat enten af de udmeldte Mænd eller - hvis Telefon-Selskabet er enig heri ved Ministeriets Voldgift, alt med mindre man underhaanden ved Forhandling med Selskabet kan opnaa en Overenskomst«.

Sagføreren udtaler endvidere, at det forekommer ham, at en Retssag maa kunne gennemføres (se hans Skrivelse af d. A.).

Udvalget har derefter prøvet paa en ny Forhandling med Selskabet og afholdt et Møde den 11. ds, paa hvilket var tilstede:

For Kommunen:

Borgmester Drechel,

Murermester Magnus Nielsen,

Restauratør Jaccbsen,

Pastor Laursen,

Stadsingeniør Jørgensen,

"For Telefon-Selskabet:

Bankdirektør Schou,

Grosserer Matzen,

Direktør Kirk.

Der opnaaedes ingen Overenskomst med Selskabet. Fra Selskabets Side udtaltes, at man vedblivende ikke kunde indgaa paa at erlægge Erstatningen til Kommunen som en aarlig Afgift. Der udtaltes, at selv om Selskabet ved sin Skrivelse af 22/5 d. A. havde annulleret sit Tilbud om en Erstatning en Gang for alle paa 6000 Kr., vilde Selskabet dog ved et Forslag fra Byraadet antagelig acceptere et saadant Tilbud. Men Kardinalpunktet i hele Sagen "aarlig Afgift" kunde Selskabet ikke indgaa paa uden retslig Afgørelse.

Udvalget skal derefter indstille til Byraadet efternævnte tvende Forslag, nemlig enten at det af Selskabet ved Mødet den 25/3 givne Tilbud af 6000 Kr. antages, eller at Forhandlingerne afbrydes, og Sagen henvises til Rettens Afgørelse."

Magnus Nielsen gennemgik Indstillingen og udtalte, at den ældre Overenskomst var ganske uberørt af den foreliggende Sag. Som anført i Indstillingen mente Sagfører Winge, at Byraadet vilde vinde en eventuel Retssag, idet det syntes utvivlsomt, at Selskabet ikke var berettiget til at skelne mellem Gader og Veje, fordi det allerede havde anerkendt egentlige Veje som Gader og tillige i sit Andragende vedrørende den ældre Overenskomst udtrykkelig udtalte, at det drejede sig om Nedlægning af Kabler i Gader, Veje og lign. Den Afgift paa 2000 lvr., som Kommunen fik ifølge den ældre Overenskomst, kunde imidlertid næppe siges at være en Afgift alene for Ledningernes Tilstedeværelse i Gaderne, idet Byraadets Ret til at faa Telefoner for halv Pris faldt bort samtidig med Indgaaelsen af denne Overenskomst. Paa det daværende Tidspunkt havde Byen et halvt Hundrede Telefoner, og der sparedes altsaa 1250 Kr. I Realiteten var Afgiften altsaa ikke 2000 Kroner.

N. Joh. Laursen ønskede som sin personlige Mening at udtale, at man vilde staa sig bedst ved at vende tilbage til den Overenskomst, Byraadet havde forkastet, idet han sikkert troede, at det, man fik ud af en Retssag, vilde blive meget smaat. Han ønskede videre at understrege, at man ikke kunde regne med de 2000 Kr. som ren Afgift, da Summen maatte anses dels som Vederlag for Ledningernes Nedlægning og Tilstedeværelse i Gaderne, dels som Ekvivalent for den Ret, man havde mistet, til at have Telefoner for halv Pris. Uden dette sidste var Selskabet næppe gaaet med til saa stor en Afgift.

Formanden fremhævede, at naar man ønskede at skride til Søgsmaal, var det, fordi det i alle Tilfælde vilde være bedst for Kommunen at faa Erstatningen som en aarlig Afgift.

N. Joh. Laursen mente, at man i saa Tilfælde kunde sætte de 6000 Kr. i en Sparekasse.

Jakob Jensen var overbevist om, at Byraadets Ret til et have Telefoner til halv Pris vilde være gledet ud, hvorledes end Afgiften til Kommunen i sin Tid var blevet fastsat. Denne Ret havde nemlig ikke været nogen juridisk Ret, men kun en Indrømmelse fra Selskabets Side, saa dette Forhold vilde næppe komme til at spille nogen Rolle i den foreliggende Sag. Taleren kunde ganske slutte sig til Formandens Udtalelse om, at Byen skulde lægge an paa at faa sine Indtægter aarligt.

Mousten havde hørt sige, at Selskabet gav Byen Telefoner for halv Pris, fordi det havde Ledninger paa Kommunens Ejendomme.

Magnus Nielsen hævdede, at de Mænd, der fik den første Koncession, havde haft Forpligtelse til at levere Kommunen Telefoner for halv Pris, og at det nuværende Selskab ikke kunde have frigjort sig for denne Forpligtelse imod Byraadets villie. Noget andet var, om Forpligtelsen skulde gælde for mere end de 50 Telefoner, som Byen havde, da Jydsk Telefonaktieselskab blev dannet. Taleren kunde ikke tænke sig, hvorledes det vilde blive muligt at taksere de Udlemper, Byen havde ved Nedlægningen og Tilstedeværelsen af Ledningerne. Skønsmændene vilde da heller næppe komme til et Resultat, der vilde tiltale nogen af Parterne. Principielt var Taleren enig med Formanden og Hr. Jakob Jensen, men det maatte dog ogsaa betænkes, at de 240 Kr. i Rente af de 6000 Kr., var man sikker paa, hvorimod en Proces vilde koste Byen saa stor en Udgift, at den næppe gennem mange Aar vilde indvindes ved Afgiften, selv om Processen blev vundet.

N. Joh. Laursen var overbevist om, at man vilde staa sig bedst ved at tage mod de 6000 Kr. Udgiften ved et Søgsmaal var sikker, men det, man vilde vinde, var ret problematisk.

Mousten skulde indrømme, at det vilde være vanskeligt at fastsætte Afgiftens Størrelse, men at Nedlægningen af Kablerne var til stor Gene for Beboerne i de paagældende Gader, var dog ganske givet.

Det vedtoges at søge Sagen afgjort ad Rettens Vej.